

VOORZITTER : de heer J. Pede

– De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

– De vergadering wordt geopend om 14.30 uur.

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

K. Dillen, A. Laridon, G. Sprockeels, A. Steverlynck, H. Van Rompaey, R. Van Steenkiste, D. Vervaet ; gezondheidsredenen.

J. Caudron, L. Detiège, L. Dhoore, J. Sleenckx ; buitenslands.

E. De Groot, H. Knuts, O. Lefeber, L. Tindemans, J. Sauwens, L. Van den Brande, J. Valkeniers, A. Vreven, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

A. Op 't Eynde ; familieverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer N. De Batselier tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke

Ordering, over het uitreiken van bouwvergunningen in strijd met het goedgekeurde BPA-Nieuwdonk

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer N. De Batselier tot de heer E. Beysen, *Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordering, over het uitreiken van bouwvergunningen in strijd met het goedgekeurde BPA - Nieuwdonk.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, het gaat hier in feite over enerzijds een vrij groot recreatiegebied en anderzijds een natuurgebied in Overmere-Donk-Berlare. Het is een zaak die vrij dikwijls aan de orde is geweest.

Wij stellen vast dat op dit ogenblik een groot aantal bouwvergunningen wordt afgeleverd die in feite in strijd zijn met het Bijzonder Plan van Aanleg. Op die manier gaat een waardevol natuurgebied – zoals het onder andere door professor Geysels, op vraag van toenmalig Minister Marc Galle, is omschreven – opnieuw in vraag worden gesteld.

Mijnheer de Minister, op welke wijze gaat u zich organiseren zodanig dat men die bouwvergunningen, die in strijd zijn met het BPA dat op zijn beurt in strijd was met het Gewestplan, niet aflevert ? Inzake het BPA dat niet in overeenstemming is met het Gewestplan vraag ik, in hoeverre gaat u proberen opnieuw het BPA te laten aanpassen zodanig dat het past binnen het Gewestplan ?

Er wordt een aantal activiteiten uitgeoefend waarvoor een vergunning

bestaat en waarop een van uw voorgangers reeds opmerkingen maakte omdat het niet vergunde activiteiten betrof, nochtans worden die gedaan met goedkeuring door een intercommunale DDS. Mijn vraag ter zake is : op welke wijze gaat u de oorspronkelijke toestand opnieuw herstellen ?

Mijnheer de Minister, u weet ook dat er in heel dit dossier een discussie aan gang is over actieve recreatie en passieve recreatie. Hoe gaat u trachten die actieve recreatie maximaal uit dit natuurpark te weren ?

De Voorzitter : Minister Beysen heeft het woord.

Minister E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het probleem in verband met Overmere-Donk is, ook in deze Raad, inderdaad reeds meermaals aan de orde geweest. Het dossier is vrij complex.

Ik zal trachten zeer schematisch te antwoorden,

Door de gemachtigde ambtenaar werd een vergunning afgeleverd in oktober 1987. Gelet op het feit dat die vergunning in overeenstemming was met de geldende voorschriften heeft mijn voorganger gemeend niet te moeten optreden. Nochtans is het zo dat een aantal werken werden uitgevoerd zonder vergunning. Ter zake werd proces-verbaal opgesteld. Ten gevolge van deze processen-verbaal zal ook het herstel worden gevorderd.

Het Bijzonder Plan van Aanleg is goedgekeurd in maart 1987. De gemeente kan vanzelfsprekend het ini-

Beysen

tatief nemen om het Bijzonder Plan van Aanleg in herziening te stellen.

Wat het gedeelte van uw vraag inzake actieve recreatie betreft is het zo dat de overtredingen zullen betuigd worden.

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer De Batselier : Mijnheer de Minister, wanneer ik ervoor pleit om het gebied opnieuw in de oorspronkelijke toestand te herstellen dan is mijn vraag vooral hoe en wanneer u dat zal doen.

Tevens ook op de andere vragen was mijn bemerking : wat zal uw initiatief zijn ?

Minister E. Beysen : Mijnheer De Batselier, ik heb pas vanmiddag uw vraag ontvangen. Gezien de complexiteit van dit dossier zal ik deze zaak verder laten onderzoeken. Ik zal u daar schriftelijk melding van geven.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Desutter tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toestand in verband met de vergunningen van de reisbureaus en het uitblijven van de uitbetaling van de premies voor het kampeerwezen voor 1987.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Desutter tot Minister Dewael over de toestand in verband met de vergunningen van de reisbureaus en het uitblijven van de uitbetaling van de premies voor het kampeerwezen voor 1987

De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, eerst wil ik tussenkomen in verband met de premies voor 1987 voor het kampeerwezen.

Door het uitblijven van een verlenging van het koninklijk besluit van 1981 op het kampeerwezen zijn de premies voor 1987 nog niet uitbetaald. Wanneer zal de vraag tot verlenging aan de Executieve worden voorgelegd zodat de inverteerders kunnen ontvangen waar zij recht op hebben.

Vervolgens wil ik u een vraag stellen in verband met de reisbureaus.

Door het arrest van het Arbitragehof van 10 juli 1987 is er in het midden van de reisbureaus onzekerheid ontstaan.

Kunnen er nu nog vergunningen worden afgeleverd en zo ja, zijn deze rechtsgeldig ? Zullen de betrokkenen achteraf geen moeilijkheden hebben ? Wat is ter zake de preciese juridische toestand ?

De Voorzitter : Het woord is aan Minister Dewael.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het betreft hier twee totaal verschillende zaken.

In eerste instantie gaat het om het koninklijk besluit van 1981 met betrekking tot de kampeerterreinen.

Ik had mij voorgenomen het koninklijk besluit dat, zoals u weet, van jaar tot jaar werd verlengd door de Vlaamse Regering, te vervangen door een meer globale algemeen aanvaarde oplossing door middel van een decreet. Ik heb in dat verband de nodige adviezen ingewonnen. Zij werden mij ter beschikking gesteld eind vorig jaar.

Ik wens hier op te merken dat van het oude koninklijk besluit van langsom minder gebruik wordt gemaakt. Slechts 0,87 procent van alle kampeerterreinen heeft in 1986 in dat verband daadwerkelijk een aanvraag ingediend. Zo lang er echter geen nieuwe regeling bestaat moet de oude worden verlengd. Ik zal eerstdaags aan de Vlaamse Regering een voorstel doen om de verlenging te bekomen van het betrokken koninklijk besluit voor de jaren 1987 en 1988.

Wat de reisbureaus betreft is de toestand iets complexer. U weet dat het

decreet van 1985 gedeeltelijk door het Arbitragehof werd vernietigd ingevolge bevoegdheidsverschrijding in hoofde van de Vlaamse Gemeenschap. Het gevolg daarvan is dat er een onzekerheid is ontstaan bij de reisbureaus. Dit echter ten onrechte en wel om de volgende reden.

Wat de legistieke toestand betreft is er momenteel een ontwerp van decreet ingediend bij de Commissie voor Sport en Toerisme. Het is de bedoeling het decreet van 1985 volledig te doen vervallen. Het arrest van het Arbitragehof had slechts een gedeeltelijke vernietiging van het decreet van 1985 tot gevolg. De volledige opheffing van het decreet impliceert derhalve dat de oude nationale wetgeving van 1965 herleeft. In afwachting daarvan dient de Vlaamse Raad te werken aan een nieuwe regeling in verband met de reisbureaus, uiteraard binnen de perken van haar bevoegdheid en rekening houdend met het arrest van het Arbitragehof.

Wat de rechtsgeldigheid betreft van de vergunningen die werden afgeleverd sinds het decreet van 1985 maar vóór het arrest van het Arbitragehof, is er geen enkel probleem. Deze vergunningen werden immers afgeleverd op basis van de uitvoeringsbesluiten van de oude nationale wet. De wet van 1965 werd ten uitvoer gebracht door middel van twee koninklijke besluiten. Tot op vandaag kan op basis van die nationale koninklijke besluiten het Commissariaat-Generaal voor Toerisme verder volledig rechtsgeldig die vergunningen afleveren.

Er moet dus een onderscheid worden gemaakt tussen de legistieke situatie waar het de Vlaamse Raad toekomt om snel de nodige decreten goed te keuren en tussen de nationale reglementeringen die ondertussen van kracht blijven, op basis waarvan rechtsgeldig de vergunningen kunnen worden afgeleverd aan de aanvragende reisbureaus.

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer M. Desutter : Mijnheer de Minister, u zegt „eerstdaags” de kampeerprijs aan de Executieve voor te leggen. Veronderstelt dat vol-

Desutter

gende week, volgende maand of stante pede ?

Minister P. Dewael : Dat veronderstelt stante pede, zonder uitstel.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de openbaarheid van bestuur en het invoeren van een TELINFO 1999 door de nationale Minister van Binnenlandse Zaken

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Suykerbuyk tot de heer Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de openbaarheid van bestuur en het invoeren van een TELINFO 1999 door de nationale Minister van Binnenlandse Zaken

De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in het Staatsblad van 26 januari is een omzendbrief verschenen van de nationale Minister van Binnenlandse Zaken over het invoeren van een TELINFO 1999, waarbij een systeem wordt opgezet waardoor de burger zich kan richten tot provinciale ambtenaren om daar alle gewenste inlichtingen te bekomen inzake problemen bij alle overheidsdiensten, regionale en gewestelijke inbegrepen.

Het is natuurlijk een belangrijk en goed initiatief dat pogingen worden ondernomen om de afstand tussen de burger en de instellingen te verkleinen, ware het niet dat de nationale Minister van Binnenlandse Zaken blijkbaar een systeem opzet waarbij hij de indruk geeft het bestaan van de Gewesten en de Gemeenschappen niet te kennen, maar dat hij dergelij-

ke belangrijke problemen wil oplossen achter de rug van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Ik weet dat de binnen-Vlaamse decentralisatie ook een belangrijk punt is in het Regeerakkoord van de Vlaamse Executieve. U zou in die richting hetzelfde kunnen doen, maar ik veronderstel dat u niet gesteld bent op het creëren van een doublure. Ik suggereer in overleg te treden met de nationale Minister, niet zozeer om bij dit systeem aan te sluiten, maar wel om gezamenlijk te komen tot een initiatief om dit zeer belangrijk probleem van openbaarheid van bestuur, de verkleining van de afstand tussen burger en bestuur zodanig te regelen dat de Vlaamse Gemeenschap zich hierin kan vinden. Ik vraag de Minister naar zijn mening over dit toch belangrijk probleem.

De Voorzitter : Minister Beysen heeft het woord.

Minister E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, laat er geen misverstand over bestaan dat de begeleiding van de provinciale en de lokale besturen een aangelegenheid is van de Vlaamse Gemeenschap. Een week na mijn ambtsaanvaarding heb ik de Minister van Binnenlandse Zaken een schrijven gericht met betrekking tot het initiatief dat hij had genomen via het omzendschrijven dat in het Staatsblad van 26 januari laatstleden is verschenen.

Ik heb dit initiatief genomen op advies van de administratie van regionale en lokale besturen. Tevens heb ik de Provinciegouverneurs aangeschreven en hen gevraagd vooralsnog geen medewerking te verlenen aan het initiatief dat door de Minister van Binnenlandse Zaken werd genomen.

Ik heb hierover gesprekken met de Minister van Binnenlandse Zaken omdat ik de mening ben toegedaan dat alleen overleg naar een zo gunstig mogelijke oplossing kan leiden, waarbij een betere serviceverlening voor de burgers wordt beoogd.

In dit verband moet ook gewezen worden naar het initiatief van de Executieve en van de Vlaamse Gemeenschap inzake het oprichten van

Vlaamse huizen in elke Provincie en waarvan het eerste in aanbouw is in de Provincie Antwerpen.

Collega Suykerbuyk, ik zal zo spoedig mogelijk desbetreffend met de Minister van Binnenlandse Zaken overleg plegen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Schiltz tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over de van het ristornoprincipe afwijkende financiering van tewerkstellingsprogramma's

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over de van het ristornoprincipe afwijkende financiering van tewerkstellingsprogramma's

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, collega's, het is steeds de stelling van de Vlaamse Regering geweest - dit in uitvoering van de afspraak die in 1980 tot en met in het Parlement werd genomen - dat de staatshervorming in de toekomst, alsook de uitbreiding van de bevoegdheden en middelen van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen, uitsluitend zouden worden gefinancierd met middelen die op basis van de ristorno's gegenereerd en verdeeld worden.

Dit was steeds de stelling van de Executieve, zij het dat men in de voorbije jaren er niet altijd is in geslaagd voor 100 procent dit principe te doen respecteren door de centrale Regering en door de Franstalige partners.

Vandaar verbaasde mij ten eerste de uitvoerige persmededeling van 23 maart, waaruit blijkt dat de Executieve van dit principiele standpunt zou

Schiltz

zijn afgeweken in verband met de financiering van de tewerkstellingsprogramma's. Het is en blijft – volgens mij althans – de thesis dat deze programma's eigenlijk tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoren en dat bijgevolg de financiering ervan via een verdeling op basis van de ristonosleutel, moet geschieden.

In bedoeld krantenbericht werd de indruk gewekt dat, indien men de bevoegdheid uiteindelijk werkelijk zou overdragen, de Vlaamse Regering akkoord zou gaan met een financiering volgens behoefte, namelijk op basis van het aantal werklozen.

Afgezien van het feit dat, indien dit probleem volledig afzonderlijk zou worden bekeken men misschien daarvoor enig begrip zou kunnen opbrengen meen ik dat het hier om een zeer gevaarlijke principiële afwijkingen gaat, dit op een ogenblik waarop precies de financiering van de federalisering in de politieke discussie centraal staat.

Graag zou ik dus van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve vernemen of wat in de pers is verschenen het standpunt is van de Executieve, of het hier gaat om een vrijblijvende suggestie of om een foutieve weergave door de pers van de werkelijke intenties van de Vlaamse Regering.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, het is juist dat het steeds de stelling van de Vlaamse Regering was dat iedere bevoegdheidsuitbreiding moet worden gefinancierd door toepassing van de wet van augustus 1980, namelijk door het overdragen van regionaal gelocaliseerde belastingen, dit wil zeggen door ristonos's.

Deze gedragslijn hebben wij in het verleden ook altijd toegepast, met dien verstande dat ik akkoord ga met de heer Schiltz wanneer hij zegt dat wij daarin niet steeds volledig zijn geslaagd.

De Executieve heeft, overeenkomstig haar Regeringsverklaring, een

document opgemaakt voor het Overlegcomité – document dat ik heb overgemaakt aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad – waarin de huidige Staatshervorming is vervat en waarin een opsomming wordt gegeven van wat naar de Gewesten en de Gemeenschappen respectievelijk kan worden overgedragen, met inbegrip van het vooropgestelde stelsel van financiering, zijnde de ristonos's.

Ik wil er de heer Schiltz op wijzen dat, wat de zogenaamde opslorplingsprogramma's betreft, wij in het verleden – en mutatis mutandis geldt dit tot deze zaak anders is geregeld – wij in de Vlaamse Executieve van volgende standpunten uitgegaan zijn.

Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe even te citeren. Het voorstel dat ik aan de Vlaamse Executieve op 16 februari 1983 deed, luidt als volgt : „De Executieve geeft de voorzitter opdracht om zeer binnenkort onderhandelingen te voeren met de nationale regering teneinde over de kredieten inzake opslorplingsprogramma's te beschikken die aan het Vlaamse land toekomen a rato van het Vlaamse aandeel in de totale volledige werkloosheid.”

Dit voorstel is door de Executieve eenparig goedgekeurd. De beslissing kan ik u voorleggen.

Ik wil even uw geheugen oprispen. In februari 1983 werd het gezamenlijk, bij eenparigheid, beslist.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Het was mij uiteraard bekend dat in 1983 de Vlaamse Regering eenparig dit standpunt had ingenomen. Het gesprek met een vooraanstaande Vlaamse krant, gepubliceerd op 23 maart jongstleden – niet 1983 maar 1988 – kon de stellige indruk wekken dat men van dit principe wilde afwijken wat de financiering van de tewerkstellingsprogramma's betreft. Dan helpt het unanieme standpunt van 1983 niet veel, te meer daar enkele dagen later Minister Kelchtermans in een persoonlijke mededeling liet doorschemeren dat wat op 23 maart jongstleden was verschenen feitelijk een voorlopig standpunt was en dat men daarop was te-

ruggekomen. Met andere woorden, het antwoord van de Voorzitter lost de twijfel helemaal niet op.

Ik wens te weten of het standpunt van 1983 onverkort gehandhaafd wordt, ook nu in 1988, wat de tewerkstellingsprogramma's betreft.

Waarom vraag ik dat ? Ik geef eenieder het recht om van tijd tot tijd zijn gedachten te laten gaan over evoluties en alternatieven. Dat is beslist niet verboden.

Van het ogenblik dat de Vlaamse Regering zich uitspreekt, moeten wij echter zeer behoedzaam zijn. De ervaring van de jongste weken heeft mij geleerd dat, hoewel de Franstaligen vroeger blijkbaar weinig aandacht hadden voor wat in onze pers verscheen en wat onze instanties verklaarden, dit grondig is veranderd en dat geregeld stellingnamen, die in de Nederlandstalige pers verschijnen, door de Franstaligen in onderhandelingen worden bovengehaald om bepaalde van hun standpunten te staven of te sterken. Vandaar dat het inzake de financiering wenselijk is dat de dubbelzinnigheid die is gerezen over het onverdeeld handhaven van het standpunt van 1983 wordt opgeheven.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij dat de Franstaligen meer en meer lezen welke standpunten wij innemen. In hoeverre zij er bij de onderhandelingen gebruik van maken, weet ik niet.

Wij hebben ons standpunt inzake de uitvoering van de Staatshervorming, de wetten van 1980 en wat ermee verband houdt, klaar en duidelijk vastgelegd in een document dat vorige week werd goedgekeurd en is overgemaakt aan de Voorzitter van het Overlegcomité en aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad. Ik neem aan dat de leden daarvan in kennis worden gebracht.

De toepassing van die bevoegdheid komt aan de Vlaamse Regering toe. Wat de financiering betreft, wordt door de Vlaamse Regering vooropge-

Geens

steld dat alle nieuwe bevoegdheden door *ristorno's* moeten worden gefinancierd.

Ik wil het debat over het verleden even laten rusten. Gezamenlijk hebben wij indertijd op dat vlak een punctuele beslissing genomen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Luyten tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over het aan de informateur overhandigd Memorandum van de Vlaamse Executieve inzake de uitvoering van de wetten op de staatshervorming.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over

het aan de informateur overhandigd Memorandum van de Vlaamse Executieve inzake de uitvoering van de wetten op de staatshervorming.

De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, via een persmededeling hebben wij vernomen dat in het interkabinettenoverleg van de Vlaamse Regering een memorabel document is tot stand gekomen dat zou overhandigd zijn aan het Overlegcomité - Vlaamse Executieve - nationale Regering. In de persmededeling is vermeld dat het om een omstandig dossier gaat. In die zin is onze interesse erg groot op een ogenblik dat uw huidige partners in de Vlaamse Executieve vinden dat de staatshervorming vooral vanuit de dynamiek van het Parlement zou moeten uitgaan. Aangezien de in de persmededeling vermelde Regering een regering is die de lopende zaken afhandelt en wij zetelen in de Vlaamse Raad ware het mijns inziens nuttig het denkwerk van deze Vlaamse Raad te kunnen stimuleren omdat het zó is dat velen meer weten dan enkelen, vooral als er tussen die ve-

len enkelen zijn die sinds jaren in hun bekommernis bezig zijn met die staatshervorming en daar zelfs nu hun hoofdpolitieke opdracht van gemaakt hebben.

Via de omweg van die persmededeling luidt mijn vraag dus of het niet mogelijk is dat dit omstandig dossier zou kunnen bezorgd worden aan de leden van de Vlaamse Raad zodat wij, op een ogenblik dat alle deuren in alle richtingen openstaan, samen constructief kunnen meewerken aan die Vlaamse autonomie en aan de verruiming ervan. Dit zou nuttig zijn én voor de autonomie én voor onze taak als lid van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer Luyten onmiddellijk geruststellen. **(De heer E. Van Rompuy overhandigt een dossier aan de heer W. Luyten)**

De heer W. Luyten : Mijnheer de Voorzitter, ik ben nu in het bezit van het dossier.

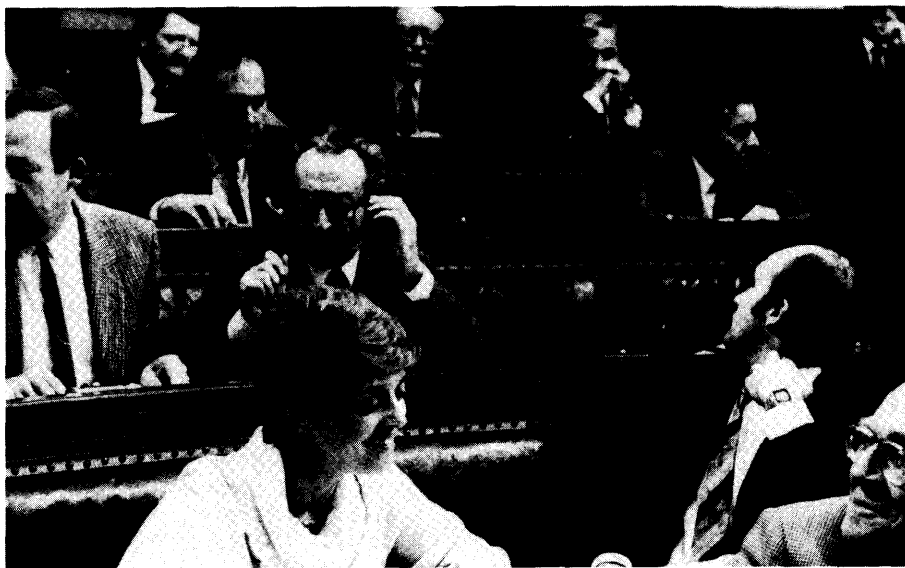
Minister G. Geens : Waarom stelt u dan nog een vraag ?

De heer W. Luyten : Ik heb niet zo een vaste relatie met de heer Van Rompuy, zodat ik niet dacht nu dit dossier van hem te krijgen.

Minister G. Geens : Over dat dossier werd verleden week door de Vlaamse Regering een beslissing genomen. Het document is overgemaakt aan de Voorzitter van het Overlegcomité. Ook de Voorzitter van de Vlaamse Raad heeft vandaag het document ontvangen. Het is dus de Voorzitter van de Raad die zal beslissen over de verspreiding ervan.

De heer W. Luyten : Ik betrouw mij dus op de Voorzitter.

De Voorzitter : Het document zal worden rondgedeeld. Het incident is gesloten.

Een beeldfragment van de PVV-fractie, met op de voorgrond Minister L. Waltniel, mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck en (zich omwendend) fractievoorzitter A. Denys. Met toepassing van artikel 74,1 van het RvO vroeg de heer W. Cortois (5^e rij, midden) de oprichting van een Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle- Vilvoorde-Asse

VRAAG (R.v.O. art 70)

Vraag van de heer R. Vandekerckhove tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de aanvraag van KS tot het slopen van mijngebouwen en het herbestemmingsplan van de mijngebieden

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandekerckhove tot Minister Dewael over de aanvraag van KS tot het slopen van mijngebouwen en het herbestemmingsplan van de mijngebieden.

De heer Vandekerckhove heeft het woord.

De heer R. Vandekerckhove (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, bij de mijn gemeentes zijn aanvragen ingediend door KS om de mijngebouwen volledig te slopen.

Door de diensten van Monumenten en Landschappen en meer in het bijzonder ook door de Provinciale Commissie, zijn anderzijds voorstellen gedaan om enkele mijngebouwen, welke ofwel belangrijk zijn vanuit architectonisch en landschapsbepalend oogpunt – onder andere de schachtorens – ofwel vanuit industrieel-archeologisch oogpunt, te bewaren en te beschermen. Zeventig jaar mijn geschiedenis in Limburg kan toch zomaar niet tot een kaalslag verworpen worden.

Dringende problemen rijzen er eveneens in verband met het roerend patrimonium van de mijnen, waar een eerste inventarisatie zou moeten gebeuren. KS verleent hiervoor geen toestemming aangezien zij stelt dat het om privé-eigendom zou gaan. Ook belangrijke en onvervangbare archieven in verband met de mijnontwikkeling in Limburg dreigen verloren te gaan.

Dit alles gebeurt op een tijdstip waarbij het herbestemmingsplan nog niet eens vaststaat en het nog lang niet zeker is in hoeverre het fameuze Themapark ooit meer dan een papieren bestaan zal leiden.

Vandaar de volgende vragen.

1. Welke houding neemt de Minister aan ten aanzien van de standpunten van Monumenten en Landschappen ?

2. Over welke middelen beschikt de Minister en welke middelen wil hij gebruiken om het goedkeuren van deze slopingsaanvragen tegen te gaan ?

3. Is het niet zinvol deze goedkeuring afhankelijk te maken van een voorafgaande studie naar de mogelijke financiële, culturele en sociale gevolgen van conservatie, hergebruik of sloping ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, door het Bestuur voor Monumenten en Landschappen werd mij tot op heden geen concreet dossier overgemaakt op basis waarvan ik zou kunnen overgaan tot het inleiden van de procedure tot bescherming van het Limburgse mijnpatrimonium of een deel daarvan. Bovendien komt het mij voor dat deze problematiek niet geïsoleerd mag worden bekeken en behandeld, maar moet kaderen in het grotere geheel van de reconversiepolitiek die de Vlaamse Executieve tot op heden heeft gevoerd en nog wenst te voeren t.a.v. Limburg. Het is immers zonder meer duidelijk dat de wettelijke bescherming van een mijnzetel of een deel daarvan, een ernstige belemmering kan betekenen voor de uitbouw van de reconversieplannen die terzake bestaan. Ik pleit dus voor een gecoördineerde aanpak via het daartoe bestaande kanaal, met name de Permanente Werkgroep Limburg, eerder dan voor een geïsoleerd initiatief van mijnentwege. Zopas heeft de Permanente Werkgroep Limburg de problematiek van de herbestemming van de mijn terreinen en de mijn cítés besproken. Hierbij is gebleken dat de werkgroep unaniem van mening is dat de optie voor een nationaal monument niet uitvoerbaar is. De werkgroep vraagt de Vlaamse Executieve de nodige initiatieven te nemen opdat in het kader van het globaal herbestemmingsplan, en gelet op de prioriteit van de werkgelegenheid in het gebied, de saneringswerken zo snel mogelijk kunnen worden uitgevoerd.

Het beslissen over het al dan niet gunnen van de slopingsaanvraag

komt niet mij, doch mijn collega Beyesen, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening toe. Het middel dat mij ter beschikking staat om hierop eventueel in te grijpen is de spoedprocedure inzake bescherming volgens artikel 6 van het decreet van 3 maart 1976. Deze procedure maakt het mogelijk mits gemotiveerde beslissing de rechtsgevolgen van een bescherming voor een eenmalige periode van 120 dagen van toepassing te verklaren.

Aangezien het mij niet toekomt te oordelen over de slopingsaanvraag, is het mij ook onmogelijk hieraan eventueel voorwaarden te verbinden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn, Gezin en Volksgezondheid, over de maatregelen ter voorkoming van AIDS

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Durme tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn, Gezin en Volksgezondheid, over de maatregelen ter voorkoming van AIDS.

De heer Van Durme heeft het woord.

De heer W. Van Durme (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, wie over AIDS spreekt, moet even terugblikken in de tijd. Het is bekend dat deze ziekte reeds geruime tijd in Afrika woerkende, er mensen leden en stierven, maar geen aandacht kreeg. Het lag allemaal zover van ons bed. In het Westen neemt vanaf de jaren zeventig bijna onopgemerkt de ziekte uitbreiding en zelfs in de eerste helft van de jaren tachtig, wanneer de besmetting wereldwijd toeneemt, blijft de publieke opinie en het beleid vrij onverschillig of afstandelijk. Nochtans werd in de loop van 1980-1985 het probleem herhaaldelijk in de publieke opinie gebracht, onder meer

Van Durme

door middel van een Panorama-uitzending op de BRT. Jarenlang werd het AIDS-probleem ernstig onderschat, onder meer omdat, al dan niet bewust, wetenschappelijke gegevens omtrent de omvang van het ziektebeeld niet of weinig toegankelijk waren. Zo kon het gebeuren dat een vooraanstaand wetenschappelijk onderzoeker spreekverbod inzake AIDS werd opgelegd. Het versluieren van het AIDS-probleem heeft wellicht ook te maken met het feit dat de ziekte zich uitsluitend bleek te situeren binnen zogenaamde risicogroepen.

Pas vanaf het midden van de jaren tachtig is er een algemene aandacht voor de explosieve verspreiding van het AIDS-virus. De bevolking en het beleid werden er zich van bewust dat, zoals „Het Volk” van 13 april 1987 schreef: „De gevreesde homo-ziekte van amper enkele jaren geleden, de ziekte voor homofielen en die van onvoorzichtige drugsputters”, een kwaal werd die elk van ons kan bedreigen. Het lijkt erop dat AIDS slechts aandacht kreeg in de sociaal-politieke betekenis, als duidelijk werd dat de besmetting door het AIDS-virus alle lagen van de bevolking kan treffen en dat de besmetting meer te maken heeft met risicogedrag dan met risicogroepen, waarmee niet gezegd is dat voor bepaalde doelgroepen in de samenleving geen gerichte preventiecampagne noodzakelijk is.

Momenteel raamt men het aantal mensen die seropositief zijn over de gehele wereld op 5 à 10 miljoen, waarvan binnen de 5 jaar 500.000 à 3 miljoen AIDS zullen hebben. AIDS verspreidt zich tot nu toe zeer explosief. Volgens cijfers van de Wereldgezondheidsorganisatie werd op wereldvlak het aantal AIDS-patiënten in 1984 geraamd op 6000, in 1985 steeg dit aantal tot 19.000, in 1986 tot 34.000 en in 1987 tot 48.000. Dit is per jaar meer dan een verdubbeling van het aantal AIDS-patiënten. Sedert de diagnose van het eerste AIDS-geval in België werden in totaal 311 gevallen geregistreerd, aldus een rapport van het Ministerie van Volksgezondheid, dat de toestand op

31 december 1987 weergeeft. Blijkens hetzelfde rapport bedraagt het aantal geregistreerde seropositieven 2.846, maar specialisten schatten het werkelijk aantal op 10 à 15.000. Verontrustend hierbij is dat sinds kort de eerste gevallen bij jongeren tussen 15 en 19 jaar worden vastgesteld. Volgens het rapport gebeurt in België 25 procent van de infecties via heteroseksueel contact, in tegenstelling met de ons omringende landen, waar het slechts om 5 procent gaat.

Tot op heden verloopt in België de verspreiding van AIDS in een trager tempo dan in andere landen. In ons land verdubbelt het aantal AIDS-patiënten om de veertien maanden, terwijl het Europees gemiddelde 9 maanden bedraagt en in sommige landen een verdubbeling om de zes maanden wordt vastgesteld. Dokter Van der Groen van het Instituut voor Tropische Geneeskunde zegt hierover dat de betrekkelijk lage verspreiding in België „niets zegt over de toekomst” daar prognoses momenteel niet te maken zijn. „Optimisme is compleet misplaatst”, aldus Dr. Van Der Groen, die verder aanstipt dat de theorie laat vermoeden dat een trage of snelle start op termijn weinig uitmaakt.

De rol van de overheid inzake wetenschappelijk onderzoek, preventie- en informatiecampaagnes is niet alleen gekenmerkt door een vrij late start, maar tevens door een weinig doorzichtige structuur, wat dan te zien heeft met allerlei overlappings van bevoegdheden en initiatieven. Normaliter is de gezondheidspreventie toegewezen aan de Gemeenschappen. Het wetenschappelijk onderzoek en de financiering van de verzorging van de zieken behoort normaal tot het werkerrein van de nationale Regering. Men krijgt de indruk dat het beleid op verschillende niveaus dezelfde taken vervult, zonder dat er veel sprake is van coördinatie en overleg. Het is juist dat op 12 december 1986 de Regering besliste een interministeriële commissie voor de coördinatie van de bestrijding van AIDS op te richten. In hoeverre is deze commissie doeltreffend, als men vaststelt dat het Franstalig Gewest de commissie in feite niet erkent ?

Vrij vlug na de oprichting van de commissie volgde een nationale informatiecampagne die krachtens de staatshervorming van 1980 door de regionale overheid moest gevoerd worden. De Vlaamse Regering voert wel een voorlichtingscampagne voor de artsen. Het Kabinet Lenssens verklaarde, volgens De Standaard van 17 april 1987, dat er geen twijfel over bestaat dat de gezondheidsvoorlichting en -opvoeding (GVO) is toevertrouwd aan de Gemeenschappen, maar dat de burger er geen boodschap aan heeft dat over deze thematiek enige betwisting zou ontstaan. Dit argument snijdt geen hout. De staatshervorming zorgde voor een afbakening van bevoegdheden en het beleid dient deze op te volgen. Bovendien heeft de burger er baat bij dat de bestrijding van AIDS verloopt via een structurele aanpak, waarin doorlopend de beleidsopties duidelijk herkenbaar zijn. Sommigen stellen de vraag of de Staatssecretaris niet veel sneller dan de Gemeenschapsminister tot de overtuiging kwam dat het aanpakken van het AIDS-probleem geen uitstel meer toeliet. Wanneer men het beleid van de Vlaamse Regering terzake kritisch benadert is men geneigd deze stelling te volgen. Het feit dat de Vlaamse Gemeenschap in 1987 slechts 4,5 miljoen F. aan preventie en voorlichting besteedde tegenover 17,2 miljoen F. van de Franse Gemeenschap kan geen toeval zijn. Voor zover wij weten stopt de AIDS-epidemie niet aan taal- of staatsgrenzen en is het gevaar voor besmetting even groot in het Noorden als in het Zuiden. Het opmerkelijk verschil tussen de grootte van de financiering van de AIDS-campagne in de Gewesten heeft te maken met een verschillende aanpak. Misschien kan de Minister op dit vlak duidelijkheid scheppen. Wij stellen ons de vraag of de Vlaamse Regering het AIDS-probleem in zijn gehele omvang wil onderkennen.

Op de AIDS-top in de loop van januari te Londen zegde het hoofd van de Deense AIDS-commissie dat in haar land eens iemand beweerde dat er maar 2 groepen zijn die met AIDS geen probleem hebben omdat zij geen sex bedrijven : ouders (dat denken de kinderen) en kinderen (dat

Van Durme

denken de ouders). „Studies toonden aan dat dit niet zo was” concludeerde de Deense lakoniek. Het doet ons denken aan een recente uitspraak van iemand uit een provinciale gezondheidsdienst die beweerde dat in zijn Provincie geen AIDS-gevallen bekend waren en er dus geen probleem was. Wij weten dat de Vlaamse Regering inzake het AIDS-probleem niet aan struisvogelpolitiek doet. Wij zijn er wel van overtuigd dat het beleid aarzelt om resoluut te handelen inzake een materie die moeilijk hanteerbaar is in dit land, maar – en wij moeten het ons steeds voor ogen houden – te maken heeft met een ziekte met een dodelijke afloop. Een goed beleid heeft de plicht de nodige middelen en mensen in te zetten om de AIDS-verspreiding uit te schakelen. Het beleid dient de politieke moed te hebben om, door een volgehouden preventiecampagne de burger het besef bij te brengen dat AIDS kan voorkomen worden.

Sedert 1 januari 1988 is het IPAC, het Interprovinciaal AIDS Coördinaat, zijn werking begonnen. Welke de opdrachten en bevoegdheden van het IPAC zijn is allerm minst duidelijk. Welke plaats bekleeft het IPAC in het organigram van het AIDS-beleid? Het komt ons voor dat het personeelsbestand zodanig beperkt is dat van een ernstige werking geen sprake kan zijn. Ofwel wordt het IPAC een instituut met volwaardige bevoegdheden en taken, gedragen door voldoende gespecialiseerd personeel, ofwel blijft het IPAC een mooie facade, waarachter enkele sterk gemotiveerde deskundigen zich letterlijk in de frustratie werken

Het AIDS-beleid is in Vlaanderen geïntegreerd in bestaande structuren, wat positief kan zijn. Minder positief is dat de Vlaamse Regering de bestaande burgerinitiatieven te weinig betrekt in het AIDS-beleid in tegenstelling met bijvoorbeeld Nederland en Wallonië, waar van **meetaf** de Niet-Gouvernementele Organisaties actief werden betrokken bij de werking. Met eigen middelen hebben de NOG's op een voortreffelijke en onbaatzuchtige wijze aan veldwerk gedaan, zonder dat ze een noemens-

waardige subsidie ontvingen of beloofde subsidies helemaal niet uitgedeeld zagen. De toestand binnen de gespecialiseerde NOG's wordt onhoudbaar. Wat verklaart de aversie van het beleid ten opzichte van deze organisaties? Waarom ontvangen ze de noodzakelijke werkmiddelen niet? En wij spreken hier niet over een paar honderdduizend frank, maar over een toelage die in verhouding is met het gepresteerde werk. Is het niet beschamend vast te stellen dat het AIDS-team bijvoorbeeld een subsidie ontving of toegezegd kreeg die een fractie uitmaakt van wat één AIDS-patiënt per jaar aan de gemeenschap kost? Waarom worden deze organisaties niet betrokken bij het geheel van het AIDS-beleid?

En wat met het buddy-systeem dat onlangs is gestart? Buddy's zijn vrijwilligers die AIDS-patiënten bijstaan en begeleiden. Ze hoeven daarvoor niet betaald te worden. Nochtans brengt deze humane dienstverlening extra-kosten met zich. Is de overheid bereid het buddy-systeem extra te ondersteunen? En wat met de begeleiding van seropositieven, die geconfronteerd worden met een levensbedreigende diagnose en zeker dienen geholpen te worden?

De werking van de Provinciale AIDS-Commissies komt moeilijk uit de startblokken. Voor zover bekend, werd geen extra-personeel aangeworven. Hoe kan men dan spreken van een doeltreffende werking? Er schort tevens iets met de coördinatie. Het is bekend dat bijvoorbeeld de Antwerpse commissie heel verschillend werkt dan deze uit West-Vlaanderen.

Na de nationale preventiecampagne op initiatief van Staatssecretaris Wivina Demeester, is er een windstilte opgetreden. De campagne kostte 10 miljoen frank, een peulschil vergeleken met de miljarden die midden de jaren negentig zullen nodig zijn om AIDS-patiënten te verzorgen. Door een doeltreffende campagne wordt de ziekteverspreiding ingedijkt, zodat de financiële last voor de toekomst verminderd wordt. Specialisten zijn het er over eens dat een eenmalige campagne na verloop van tijd zijn effect verliest. Op welke manier

heeft de Vlaamse Regering een vervolg gegeven aan de nationale campagne?

Het zou zinvol zijn de preventiecampagne ook te richten naar doelgroepen die een risicogedrag vertonen. Wij denken hier op de eerste plaats aan de jongeren. Wat is er terechtgekomen van de aangekondigde preventiecampagne in de scholen die zou starten op 1 september 1987? Wij hebben trouwens heelwat vragen omtrent deze campagne. Waarom werd het overigens onverdachte Rode Kruis wandelen gestuurd? Aanvankelijk wilde het Rode Kruis het AIDS-probleem integreren in het pakket seksuele opvoeding. Toen dit niet haalbaar leek, stelde het Rode Kruis dan maar een afzonderlijk AIDS-pakket samen. Waarom wordt dit niet verplicht gesteld in alle scholen? Of meent men nog steeds dat een goede preventiecampagne een middel is om een meer permissieve samenleving te propageren? Is het etisch te verantwoorden dat één jongere sterft als slachtoffer van een weinig duidelijke voorlichting? Is het voldoende te zeggen dat AIDS vermeden wordt door veilig vrijen, hetzij door zich te houden aan een vaste partner, hetzij door het gebruik van het condoom? Het eerste is vanzelfsprekend veilig, het tweede zit nog steeds in de taboesfeer en het is zeer de vraag of het juiste gebruik voldoende is gekend, of het condoom zijn normale plaats krijgt in de sexualiteitsbeleving. Het is verontrustend dat jongeren Russische roulette blijven spelen en de preventiecampagne wel begrepen hebben maar niet algemeen opvolgen. „Mij zal het niet overkomen” is een gevaarlijke slogan.

De Groenen eisen met aandrang dat op korte termijn een goede, volgehouden jongerencampagne wordt gevoerd. Er zijn in Vlaanderen meer dan voldoende wetenschapsmensen en gespecialiseerde organisaties of overheidsdiensten die deze campagne kunnen begeleiden.

In het kader van deze uiteenzetting hebben wij niet de tijd om dieper in te gaan op de verschillende aspecten van het AIDS-probleem. Er zijn trouwens meer aspecten verbonden

Van Durme

aan het AIDS-probleem dan deze die hier werden besproken. Het is niet onze bedoeling de toestand te dramatiseren, paniek is trouwens een slechte raadgever. Nochtans menen de Groenen dat de toestand, zoals blijkt uit talrijke rapporten, zeer ernstig is.

Het heeft dus geen zin om de werkelijkheid te verbloemen. Wij blijven met veel vragen zitten omtrent het AIDS-beleid in Vlaanderen en in België. Mogen wij dan ook aan de Minister vragen volgende gegevens te verschaffen ?

1. Op welke manier worden de bevoegdheden inzake het AIDS-beleid geregeld tussen de nationale en de gewestelijke overheid en hoe gebeurt de coördinatie ?

2. Welke zijn de precieze taken van het Interprovinciaal AIDS-Coördinaat en kunnen deze taken waargenomen worden door het huidig personeelsbestand ?

3. Worden de bestaande niet-gouvernementele organisaties actief betrokken bij het AIDS-beleid ? Ontvangen deze NGO's subsidies en over welk bedrag gaat het ?

4. Hoe is het te verklaren dat de Provinciale AIDS-commissies op een totaal verschillende wijze het AIDS-beleid aanpakken ? Beschikken deze commissies over voldoende gespecialiseerd personeel ?

5. Welke initiatieven heeft de Vlaamse Executieve genomen naar doelgroepen toe, inzonderheid jongeren ?

6. Hoe verloopt in het algemeen de AIDS-preventie in Vlaanderen ? Is er opvolging van de eenmalige nationale preventiecampagne ? (**Applaus bij AGALEV**)

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, aansluitend bij de interpellatie van collega Van Durme wilde ik graag een paar vragen en opmerkingen formuleren in verband met de belangrijke AIDS-problematiek.

Een eerste opmerking is het gevolg van mijn eigen beroepservaring. Er ontstaat een omgekeerd effect van gezondheidsvoorlichting- en opvoeding als men in de huisartsenpraktijk bestookt wordt met een drietal verschillende informatiebrochures, uitgaande van drie verschillende informatieniveaus en stoelend op drie verschillende informatiestrategieën. Dat kan alleen paniek, onzekerheid en onduidelijkheid teweegbrengen, wat net het omgekeerde is van wat men met informatie wil bereiken. Ik vraag mij af of dit niet het zoveelste gevolg is van een gebrek aan duidelijkheid inzake bevoegdheid. Het werkt in elk geval enorm storend en verwarrend wanneer men op het niveau van de huisarts het publiek moet informeren aan de hand van verschillende soorten informatie.

Bovendien kan men zich afvragen of het wel nuttig is de enkele luttele miljoenen F. die men aan AIDS-informatie mag besteden, te spreiden over een zo groot aantal bevolkingsgroepen die met het probleem minder worden geconfronteerd, daar waar het steeds duidelijker wordt dat de grote risicogroep bestaat uit jonge druggebruikers.

Een studie, die trouwens nog volop aan de gang is in Antwerpen, wijst duidelijk op een toename van het risicogedrag van jonge druggebruikers. Dit is een bijkomend probleem in de bestrijding van de seksueel overdraagbare aandoeningen. Ik dring dus aan op een ernstige coördinatie van het informatiebeleid, zowel wat betreft de informatie naar de risicogroepen, als het preventief beleid naar de jeugd. Ik heb trouwens ook heel wat vragen bij de manier waarop men de jeugd in de scholen over het probleem dient voor te lichten. Het dient mijns inziens ruimer te worden gezien dan het leren omgaan met de sexualiteit. Het moet deel uitmaken van een veelzijdige voorlichting inzake relatievorming. Op dit vlak schiet ons onderwijs grondig tekort.

Ook wat betreft de medische preventie heb ik heel wat vragen, vooral in het licht van de resultaten van het nog aan de gang zijnde Antwerpse onderzoek. Het geeft als arts een frustrerend gevoel dat niet aan ernstige

detectie wordt gedaan van seropositieven. De seropositieven bevinden zich voor het grootste percentage in die risico-groepen. Het is een maatschappelijk gedrag van risicogroepen dat zij zich gemakkelijk afschermen tegen detectieve maatregelen ; het is met andere woorden zeer moeilijk om in risicogroepen seropositieven te „collecteren”, zoals ook blijkt uit de informatie verstrekt door medische teams die zich met deze problematiek bezighouden.

Een andere vaststelling is dat een aantal mensen met risicogedrag, eens zij in de wetenschap zijn dat zij seropositief zijn, zich bij wijze van spreken wreken op de maatschappij door hun risicogedrag verder te zetten. Ik kan geen passende strategie aanwijzen. Er zijn een aantal reacties op Duitse detectiewijzen, – ik duid hier onder meer op de tatoëeringsvoorstellen – die nogal negatief waren. Er moet echter toch een mogelijkheid bestaan om een medische strategie uit te werken. Ik denk hier in de eerste plaats aan de sensibilisering, de informatie en de motivatie van risicogroepen. Via een veel dichtere maatschappelijke begeleiding moet men de uitbreiding van de risicogroepen kunnen indijken. Zolang wij geen efficiënte behandeling tegen AIDS kennen is dat de enige mogelijkheid om uitbreiding van het gevaar tegen te gaan.

Inzake deze twee problemen, enerzijds de coördinatie van het informatiebeleid – die naar mijn overtuiging volledig afwezig is – en, anderzijds, de strategie van detectie en begeleiding van risicopatiënten zou ik graag uw visie vernemen.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Van Durme heeft ten dele gelijk, maar hij onderschat in enige mate de gevoeligheid voor en het onderkennen van deze enorme problematiek door de Vlaamse Executieve. Zijn interpellatie biedt mij echter de mogelijkheid om – zij het in het kort, want dit zou een zinvol, uitvoerig debat in de Commissie kunnen zijn – ter zake enkele accenten

Lenssens

naar voren te brengen die het beleid van de jongste twee jaar kenmerken.

Ik ga er van uit dat AIDS inderdaad een toestand heeft gecreëerd en dermate evolutief is dat de tragiek ervan geenszins kan of mag worden onderschat.

Ik wens de gegevens even op een rijtje te zetten. De heer Van Durme spreekt van een verdubbeling, maar hij bedoelt daarmee wellicht een verdubbeling in cijfers voor sommige landen, want deze gelden niet – zoals hij nadien heeft aangehaald – voor België. Wij hebben helaas geen afzonderlijke cijfers voorhanden met betrekking tot de Vlaamse Gemeenschap, omdat het statistisch materiaal door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie verzameld, om een aantal redenen, niet toelaat een opsplitsing te maken voor de twee Gemeenschappen van het land.

In 1986 werden in België zestig nieuwe AIDS-patiënten geregistreerd; in 1987 waren er eenentachtig nieuwe gevallen. Dit is een relatief sterke stijging maar zeker geen verdubbeling. Het aantal nieuwe seropositieven is van 1079 in 1986 opgelopen tot 1259 in 1987. Ook hier kan men gewagen van een belangrijke stijging maar is er evenmin sprake van een verdubbeling. Wij moeten echter wel voor ogen houden dat heel wat seropositieven niet geregistreerd zijn omdat de betrokkenen zich dikwijls nog niet bewust zijn van het feit dat zij besmet zijn door het virus. In 1985 werden bij de residenten, 31 nieuwe gevallen geregistreerd, in 1986 32 en in 1987 45. Van de 311 in totaal geregistreerde gevallen zijn er 126 residenten, dus Belgen die hier verblijven en buitenlanders die hier gedurende vijf jaar ononderbroken verblijven. Intussen zijn er reeds 64 overleden.

Alhoewel de heer Van Durme dat niet heeft gezegd, vind ik het toch belangrijk er op te wijzen dat in ons land de besmetting van heterosexuelen relatief hoger ligt dan in andere landen. Het gaat hier namelijk om 25 procent tegenover slechts 5 procent in vergelijkbare Europese landen.

Men moet er daarbij wel rekening mee houden dat ongeveer 40 procent van de heterosexuelen die besmet zijn, kan verklaard worden door vroegere Afrikaanse contacten. Dit is althans de mening van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie.

Ik kom nu tot de vragen die de heer Van Durme en ook de heer Peeters hebben gesteld. Er werd onder meer gevraagd welke de verhouding is tussen de bevoegdheid van de nationale Regering en die van de Gemeenschappen. In principe behoort preventie tot de bevoegdheden van de Gemeenschap. Gelet echter op een aantal raakvlakken waar de Gemeenschappen niet bevoegd zijn, ik denk onder meer aan internationale afspraken en aan fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, heeft de nationale Regering een actie gevoerd in samenwerking met de Gemeenschappen. De Interministeriële Commissie werd hier terecht genoemd. De nationale Regering heeft een massale campagne gevoerd waarbij een folder van huis tot huis werd verspreid. De Gemeenschappen konden daarbij aansluiten met meer specifiek gerichte acties. Om uit te maken waar de grootste behoeften gesitueerd zijn, hebben wij in augustus 1987 een beperkte enquête laten uitvoeren betreffende het inzicht en de kennis binnen de Vlaamse Gemeenschap inzake het AIDS-probleem. Daaruit is gebleken dat de algemene kennis inzake AIDS relatief hoog is bij de bevolking, vooral bij de jongeren. Een nieuwe massale campagne leek derhalve minder aangewezen te zijn. Verder is gebleken dat de betrokkenheid van de bevolking bij het probleem zeer laag is. Een gedragsverandering voortvloeiend uit een massale campagne is derhalve weinig waarschijnlijk. Daarom hebben wij, in samenwerking met het Instituut voor Tropische Geneeskunde van Antwerpen, dat ter zake een vrij belangrijke traditie heeft, midden 1987 een plan uitgewerkt dat thans wordt uitgevoerd. Wij trachten het risicogedrag te beïnvloeden. Maar – en daar heeft de heer Van Durme gelijk, collega Peeters – wij moeten dit probleem veel ruimer situeren, niet alleen naar de risicogroepen toe, die trouwens een specifieke benadering

vereisen, maar ook naar de gehele bevolking.

Wij hebben het Instituut voor Tropische Geneeskunde een coördinerende opdracht gegeven in verband met de concrete aanpak. Ik bespaar u de lezing van het document. Ik kan u een kopie bezorgen, collega Van Durme, waar u de precieze opdracht van het Interprovinciaal AIDS coördinaat, – IPAC – zoals wij die afdeling zijn gaan noemen, binnen het Instituut voor Tropische Geneeskunde, kunt lezen waarvoor zij een toelage van 3,5 miljoen frank op jaarbasis ontvangt vanwege de Vlaamse Gemeenschap in 1987 en ook in 1988 zal die worden uitbetaald. Daarmee kan het Instituut een vijftal parttime krachten, waaronder twee geneesheren, één psycholoog, één voorlichtingsspecialist en één secretariaatsmedewerker bezoldigen. Tot nu toe heeft het Instituut mij niet gemeld dat er behoefte zou zijn aan een uitbreiding van het personeel. Als dat zou blijken, moet men die aanvraag motiveren en dan kan overwogen worden om een uitbreiding toe te staan.

Het IPAC wordt geadviseerd door de Wetenschappelijke Stuurgroep waarin de Vlaamse Universiteiten vertegenwoordigd zijn en die uiteraard multidisciplinair is samengesteld met mensen uit de medische faculteiten, mensen die ethiek doceren, gezondheidsrecht en psyche-sexuologie.

U heeft ook vragen gesteld naar de rol van de Provinciale Gezondheidsinspecties. Die inspecties hebben, op eigen verzoek, een zekere marge bekommen om een aantal vormingsinitiatieven naar de hulpverleners toe te organiseren onder de auspiciën van het Wetenschappelijk Instituut voor Tropische Geneeskunde. Met hulpverleners bedoel ik zowel huisartsen als werkers uit de Centra voor Maatschappelijk Werk en OCMW's, Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg en zelfs het medisch schooltoezicht en andere soortgelijke voorzieningen. Door de gevraagde autonomie vertoont de provinciale aanpak – dat geef ik grif toe – verschillende accenten en kan het zijn dat in een provincie beter en sneller ingespeeld wordt op de behoeften dan in een

Lenssens

andere provincie. Ik zal u straks trouwens over de evaluatie in globale termen nog een mededeling doen.

Er werden ook vragen gesteld over de rol van de Niet-Gouvernementele Organisaties. Ik meen dat de interpellant ook hier iets te scherp is geweest. De NGO's die verdienstelijk werk doen in de sector worden daarvoor gehonoreerd in verhouding met hun inbreng. Dit geldt voor Stag, de AIDS-telefoon, alsook voor het AIDS-team die samen dit jaar toch al een engagement hebben bekomen van 25 miljoen frank. Van daaruit werd mij niet gesignaleerd dat er reusachtige problemen zouden zijn. Op dit ogenblik worden nog twee nieuwe projecten van NGO's onderzocht, een van Foundation en een dat vooral gericht is op groepen van prostituees uit het Antwerpse. Die projecten worden met een gunstige instelling bekeken. Zij kunnen de toelage bekomen die zij zelf hebben voorgesteld. Er mag dus niet worden beweerd dat hier een miskennis is van het privé-initiatief in deze belangrijke aangelegenheid. Ik ben het ermee eens dat wij de rol van het Interprovinciaal AIDS Coördinaat (IPAC) moeten respecteren. Wij hebben aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) in de vorm van het IPAC een coördinerende functie toegekend. Het is dan ook logisch dat deze instelling een advies verstrekt alvorens wij ook NGO-initiatieven bij de activiteiten gaan betrekken. Ten principiële titel is het dus onterecht te stellen dat wij daar onvoldoende aandacht zouden voor hebben.

In totaal is op de begroting 10 miljoen F. ingeschreven voor 1988. Mocht dit bedrag onvoldoende blijken te zijn, dan is er geen probleem want op het bijblad in het najaar kan altijd een correctie worden aangebracht uit andere posten.

Inzake de groep van de jongeren, waarvoor u terecht aandacht heeft gevraagd, vernemen wij elke dag meer over de juiste draagwijdte van het fenomeen. Wij stellen thans vast dat ook de jongeren een zeer bijzondere doelgroep moeten zijn. Ter zake

herinner ik aan mijn omzendbrief van september 1987, gericht tot de equipes voor medisch schooltoezicht en de geneesherencoördinatoren van deze equipes. Ik herinner tevens aan mijn analogo schrijven tot de Minister van Onderwijs, bevoegd voor het medisch schooltoezicht in de rijkscholen, via de rijks-PMS-centra. Daarin hebben wij bijzondere aandacht gevraagd en praktisch opdracht gegeven – althans wat de vrije sector betreft, omdat die onder onze bevoegdheid ressorteert – om binnen de mogelijkheden van de schoolgeneeskunde, in samenspraak met oudercomité's, met de directies en de leerkrachten – rekening houdend met het specifieke educatieve en pedagogische opvoedingsconcept – een aangepaste gezondheidsvoorlichting over het AIDS-probleem in de scholen te verstrekken. Het resultaat hiervan is mij nog niet bekend. Een enquête werd uitgevoerd bij 120 equipes voor medisch schooltoezicht, maar ook hiervan kan ik u de resultaten niet mededelen. Immers, wij hebben al deze resultaten nog niet ontvangen en bijgevolg werden ze nog niet verwerkt. Niettemin heb ik vernomen dat de eerste lezing van enkele van deze formulieren een gematigd optimisme mag wettigen.

Ter zake verwijs ik ook naar het initiatief van het Vlaamse Rode Kruis, dat wij ten zeerste waarderen. Dat heeft immers tot resultaat gehad dat, ingevolge het leerpakket en de vormingsdagen, meer dan 800 personen in het secundair onderwijs werden bereikt.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Peeters heeft principieel gelijk door vragen te stellen in verband met de coördinatie. Ik weet evenwel niet welke concrete procedures hij hiermede bedoelt. Hij vermeldt drie verschillende brochures, die bij huisartsen zouden zijn toegekomen. In 1986 hebben wij vanuit de Vlaamse Gemeenschap, in samenwerking met de WVVH, een brochure opgesteld voor de huisartsen. Bovendien werd enkele maanden geleden de brochure „Honderd vragen over AIDS” op 15.000 exemplaren ter intentie van de huisartsen en hulpverleners verspreid. Ik ken evenwel geen derde brochure ter zake.

De heer W. Peeters : Ik had ze moeten meebrengen.

Minister J. Lenssens : De heer Peeters heeft wel enigszins gelijk wanneer hij zegt dat het een verkeerde indruk geeft indien op korte termijn vanuit verschillende invalshoeken over hetzelfde probleem verscheidene informatiebrochures worden verspreid. Dat zou kunnen betekenen dat er op nationaal vlak onvoldoende overleg is geweest, hetzij in de interkabinettenwerkgroep, wat dan zou moeten worden bijgestuurd.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Peeters heeft ook nog het delicate probleem van de seropositieven en de detectie naar voren gebracht. Inzake de detectie zou ik kunnen stellen dat ik de algemene informatiecampagnes was ingebouwd dat mensen met een risicogedrag zich ook regelmatig zouden laten testen inzake een eventuele besmetting. Voor diegenen – slechts een 2.000 personen – die kennis hebben van hun seropositiviteit, bestaat er een probleem inzake begeleiding. Ik meen dat de huisarts die meestal de vertrouwenspersoon is en zulks meer en meer opnieuw zou moeten worden, de aangewezen persoon is, om in samenspraak met de bestaande en ook de meest geschikte sociale- en gezondheidsdiensten, een gedeelte van deze begeleiding te verzekeren. In onze welzijnszorg kunnen verschillende diensten lokaal in aanmerking komen voor zo'n begeleiding binnen het kader van de traditie die zij in één of ander gewest hebben uitgebouwd. Dat is een kanaal dat misschien onvoldoende wordt gebruikt.

De huisarts of de geneesheer-specialist die vaststelt dat een patiënt seropositief is moet voldoende aandacht geven aan de psychologische, de sociale en de humane begeleiding. Ik heb er geen moeilijkheid mee te erkennen dat die begeleiding meer dan nodig is.

De heer W. Peeters : Het belangrijkste, mijnheer de Minister, dat in die informatiecampagne ontbreekt is het duidelijk omschrijven van het risicogedrag. Dat geldt trouwens niet alleen in verband met de AIDS-problematiek maar ook voor de andere grote risico's.

Peeters

In onze kabinetten bieden zich heel wat patiënten aan die dringend willen weten of zij al dan niet seropositief zijn. Een eenvoudig gesprek maakt hun duidelijk dat zij aan geen risicogedrag hebben gedaan.

Er zouden ook **recruteringscampagnes** op het getouw moeten worden gezet. Wanneer men bij risicogroepen bijvoorbeeld een onderzoek doet naar de cervixkanker van de baarmoeder dan zijn het juist degenen die het grootste risico lopen die zich het minst gemakkelijk laten kennen. Het is eigenlijk via het rechtstreeks opsporen in risicogroepen dat men vele gevallen kan ontdekken.

Ik stel nog eens de vraag of er in de risicogroepen geen betere campagne moet worden gevoerd zodat men er met minder middelen maar met een veel grotere kans, het maximum kan uithalen.

Minister J. Lenssens : Ik neem akte van deze suggesties die ik zal overmaken aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde die de actie coördineert.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil onderstrepen dat het AIDS-fenomeen een enorme bedreiging is voor de volksgezondheid. Het is wellicht de grootste bedreiging sedert het uitroeien van de grote epidemieën die in de vorige eeuwen de volksgezondheid hebben bedreigd. Het is een kolossale uitdaging voor onze generatie op menselijk, medisch maar vooral op maatschappelijk vlak. Het probleem moet multidisciplinair worden aangepakt omdat AIDS zowel **psycho-sociaal** als juridisch en medisch maar ook ethisch zulke essentiële aspecten vertoont die tegelijkertijd moeten worden in acht genomen om aan een gepaste voorlichting te kunnen doen.

Ik kan de Raad mededelen dat de tot hiertoe uitgewerkte campagne wat betreft de Vlaamse Gemeenschap maar ook in het licht van de **massa**-campagne die door de nationale Regering wordt gevoerd, in de volgende weken wordt geëvalueerd. Dit moet binnen de twee maand leiden tot een geactualiseerde aanpak zowel op het

gebied van het beïnvloeden van het risicogedrag bij jongeren maar ook bij andere bevolkingsgroepen evenals bij de specifieke risicogroepen.

Ten slotte kan ik ook mededelen dat de budgettaire implicaties hier moeten worden opgelost. Ik verbind mij ertoe dit te doen binnen de begroting indien dit zou nodig zijn. Het is dus geen kwestie van budgettaire middelen. Het komt erop aan de meest passende en accurate methode aan te wenden om degenen te informeren die het meest behoefte hebben aan voorlichting in verband met deze verschrikkelijke kwaal.

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Van Durme.

De heer W. Van Durme : Mijnheer de Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, maar ik wens toch nog eens terug te komen op het IPAC. Ik ken niet al de taken, maar toch ken ik er enkele ervan.

Ik stel mij de vraag hoe men met vijf part-time krachten dit werk aankan. Ik zie ook IPAC niet duidelijk gesitueerd in dat AIDS-beleid. Hoe functioneert het ? Staat het boven de provinciale commissies ? heeft het een coördinerende functie ?

Indien ik mij niet vergis, is er een budget van 3,5 miljoen beschikbaar voor het IPAC.

Minister J. Lenssens : Dat is een toelage.

De heer W. Van Durme : Daar kan men eigenlijk niet zoveel mee doen. Ik heb in de pers gelezen dat iemand van het IPAC dagelijks 200 **persknipsels** moet lezen. Zoiets kan niet met dat beperkt personeelsbestand.

Ik zou ook nog een woord willen zeggen over de Niet-Gouvernementele Organisaties. Indien ik mij niet vergis zijn de beloofde toelagen voor 1987 nog steeds niet uitbetaald.

Minister J. Lenssens : Dat is mogelijk, dat moet ik nakijken.

De heer W. Van Durme : Mijnheer de Minister, die toestand wordt onhoudbaar. Die mensen doen zeer veel veldwerk. Zij zijn dagelijks op

de baan, ik veronderstel trouwens dat u dat ook weet. Ik ben de mening toegedaan dat alle steun naar deze groeperingen zou moeten gaan, te meer omdat zij niet worden betrokken bij het beleid, uitgezonderd in de provinciale commissies.

Minister J. Lenssens : Het instituut voor tropische geneeskunde is een instelling met een lange uitstekende traditie in tropische geneeskunde.

De heer W. Van Durme : Uiteraard.

Minister J. Lenssens : Derhalve moet men er rekening mee houden dat de extra toelage die wij voorzien niet alleen instaat voor wat men rond AIDS doet. Er zijn nog andere aspecten. Vanuit de ziekteverzekering zijn er inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks naar het AIDS-beleid kunnen gaan, plus de algemene logistiek van de instelling die ook voor IPAC specifiek kan worden aangewend.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

COMMISSIE VAN ONDERZOEK OVER HET GEWESTPLAN HALLE-VILVOORDE-ASSE

Oprichting

De Voorzitter : Dames en heren, door de heer Cortois en consoorten werd met toepassing van artikel 74, punt 1 van het Reglement van Orde een met redenen omklede motie ingediend, die tot de oprichting strekt van een commissie van onderzoek over het Gewestplan **Halle-Vilvoorde-Asse**.

Deze motie luidt als volgt.

„COMMISSIE VAN ONDERZOEK over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

OPRICHTING

conform het decreet van 20 maart 1984 houdende vaststelling van de procedure van onderzoek

TOELICHTING

Dames en heren,

Tijdens de vorige legislatuur werd een commissie van onderzoek opgericht met betrekking tot het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse. Naar aanleiding van de vervroegde ontbinding van de Vlaamse Raad kan het gestarte onderzoek niet worden afgerond. Het zou wenselijk zijn dat de commissie haar werkzaamheden verderzet, teneinde tot passende besluiten te komen.

Oprichtingsbesluit

Artikel 1

Er wordt conform het decreet van 20 maart 1984 houdende vaststelling van de procedure van onderzoek een Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse opgericht.

Deze Commissie heeft toe opdracht :

- een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse tot stand is gebracht ;
- een onderzoek in te stellen naar wijzigingen die in verschillende stadia zouden zijn aangebracht aan het Gewestplan ;
- een onderzoek in te stellen naar de redenen die aan de basis liggen van bedoelde wijzigingen ;
- een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop dit Gewestplan ten uitvoer wordt gelegd.

Artikel 2

De Commissie van Onderzoek legt haar verslag neer uiterlijk op 31 december 1988. ”

De motie voldoet aan de in artikel 74 van ons Reglement bepaalde voorwaarden. Ik zal deze aangelegenheid dan ook zo spoedig mogelijk aan het Bureau voorleggen met het oog op het uitwerken van een voorstel omtrent de samenstelling en de benaming van die Commissie.

Zodra dat is geschied kunnen de leden van de Commissie bij de daarop volgende openbare vergadering worden benoemd en kan de Commissie haar werkzaamheden aanvatten.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Ik heb geen vraag over het feit dat men deze Commissie opricht wanneer de formaliteiten hiervoor zijn vervuld ambtshalve. Ik vind het echter jammer dat men de tekst zodanig libelleert alsof deze Commissie van voraan alles kan herbeginnen. Men had beter in de eerste alinea gezegd dat deze Commissie is opgericht, met een omschrijving van haar opdracht en de vermelding dat een verslag werd ingediend.

Wij stellen voor de werkzaamheden af te ronden en deze Commissie haar opdracht te laten beëindigen. Zoals de tekst nu voorligt is het alsof opnieuw iedereen kan worden opgeroepen, wat waarschijnlijk niet de bedoeling is van de indieners van deze motie, maar als ik de tekst lees is dit wel mogelijk. Weliswaar wordt vermeld dat op 31 december de werkzaamheden moeten afgerond zijn. Er is dus in elk geval een vervaldatum waarbinnen deze activiteiten moeten geschieden.

Ik vind het spijtig dat men in de tekst niet heeft ingelast dat men in feite tot doel had de activiteiten verder te zetten en het onderzoek af te ronden. Dat is nu niet het geval. Het staat alleen in de memorie van toelichting.

Indien echter de voorwaarden zijn vervuld zullen wij meewerken aan de voleindiging van deze Commissie.

De Voorzitter : de heer Cortois heeft het woord.

De heer W. Cortois : Mijnheer Verhaegen, de tekst is inderdaad ruim opgesteld omdat wij van oordeel zijn dat de Commissie de volle vrijheid moet kunnen bewaren van de handelingen die zij wenst te stellen. Het is mogelijk dat aan bepaalde personen nadere toelichting wordt gevraagd.

De basisbedoeling is uiteraard verder te werken op basis van het in het verleden geleverde werk, dat in ieder geval moet worden afgewerkt.

De Voorzitter : Dames en heren, kan worden aanvaard dat in die zin de Commissie wordt opgericht ? (**Instemming**)

Deze Commissie zal, wanneer zij is samengesteld, zelf haar werkzaamheden bepalen.

ONTWERP VAN F'INANCIEDECREET voor het begrotingsjaar 1988 – 10-A (BZ 1988) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1988.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 59bis :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

70 leden hebben ja geantwoord ;
46 leden hebben neen geantwoord ;
4 leden hebben zich onthouden.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 107quater :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

68 leden hebben ja geantwoord ;
45 leden hebben neen geantwoord ;
3 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Breyne P.
Bril L.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Cortois W.

Voorzitter

Daems R.
Decoster M.
De Croo H.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Didden M.
Flamant E.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Vandebosch E.
Van den Broeck Octaaf
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.
NEEN hebben geantwoord :
Annemans G.

Baldewijns E.
Beckers A.
Blanpain R.
Brepoels F. (mevr.)
Candries H.
Capoen M.
Chevalier P.
Content W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
De Batselier N.
De Beul A.
De Loor H.
Desseyn J.
De Vlieghe W.
Duroi-Vanhelmont A.
Galle M.
Garcia R.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Janzegers G.
Lauwers H.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Moens G.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vanhorenbeek L.
Vanvelthoven L.
Vogels M. (mevr.)

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anciaux V.
Hermans P.
Tobback L.
Vangansbeke P.

Dientengevolge. neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

— De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer L. Tobback : Ik heb afgesproken met de heer Swaelen.

De heer V. Anciaux : Ik heb afgesproken met minister Dupré.

De heer P. Vangansbeke : Ik heb afgesproken met de heer Steverlynck.

De heer P. Hermans : Ik heb afgesproken met de heer Hancké.

ONTWERP VAN DECREET tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigeningen ten algemenen nutte inzake de gewestelijke aangelegenheden – 59 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigeningen ten algemenen nutte inzake de gewestelijke aangelegenheden.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos

Voorzitter

Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Chevalier P.
Content W.
Cortois W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
Decoster M.
De Croo H.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
Derycke E.
Desseyn J.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghere W.
Devolder J.
Dewael P.
Duroi-Vanhelmont A.
Galle M.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J.

Sarens F.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van den Broeck Octaaf
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewyck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vogels M. (mevr.)
Waltniel L.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Blanpain R.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Het lid dat zich onthouden heeft, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer R. Blanpain : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omwille van het feit dat dit decreet een terugwerkende kracht voorziet van acht jaar, wat strijdig is met de ele-

mentaire rechtszekerheid van de burger, temeer omdat men erkent dat men niet weet hoeveel burgerlijke gedingen er bij de rechterlijke macht aanhangig zijn. Ik herhaal het, dit is strijdig met de elementaire beginselen van rechtszekerheid, daarom heb ik mij onthouden.

ONTWERP VAN DECREET tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigeningen ten algemenen nutte inzake de culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden - 60 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigeningen te algemenen nutte inzake de culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

121 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Anciaux V.
Annemans G.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Bril L.
Candries H.

Voorzitter

Capoen M.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Content W.
Cortois W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
Decoster M.
De Croo H.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Duroi-Vanhelmont A.
Flamant E.
Galle M.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttbroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J.

Sarens F.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Timmermans J.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van den Broeck Octaaf
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewyck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vogels M. (mevr.)
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap – 64 (BZ 1988) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Schiltz heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het betreft hier de definitieve, wettelijke bekrachtiging van bepaalde symbolen die eigen zijn aan onze Gemeenschap en als dusdanig eigenlijk historisch reeds lang door onze Gemeenschap als nationale symbolen werden erkend. In dit opzicht is dit decreet niet revolutionair. Dat hoeft ook niet. Het is inderdaad ook onze overtuiging dat een gemeenschap die zich politiek vormt haar symbolen en rituelen nodig heeft, wat men er ook van denkt, en dat die het best door de geschiedenis van dat volk worden aangebracht. In dat opzicht hebben wij dan ook geen moeilijkheden met dit decreet, al zal men over esthetische details van mening kunnen verschillen. Daar gaat het niet om.

Ik betreur het dat er nog altijd mensen zijn, zelfs soms in de door onze Raad financieel sterk gesteunde media, die menen over de symbolen van een gemeenschap nutteloze humor te moeten verkopen of deze te denigreren.

Ik ken in de wereld geen enkele gestructureerde gemeenschap, van welke aard of van welk niveau ook, die niet haar symbolen en rituen heeft. Dat gaat van de meest eenvoudige dorpsgemeenschap tot de grootste staatsgemeenschap. Dat verdient respect en eerbied.

De bedoeling van deze verklaring ligt evenwel op een ander vlak. Door dit decreet wordt het bestaan van de Vlaamse Gemeenschap of – sta mij toe mijn eigen terminologie te gebruiken – van een Vlaamse natie, officieel bevestigd. Een natie die Vlaams van aard en karakter is maar Nederlands van taal en cultuur.

Dat is uiteraard een ietwat speciale situatie. Het treft mij dat sommige Vlamingen nog altijd moeilijkheden hebben met deze dualiteit. Wij zijn inderdaad nog schatplichtig aan be-

Schiltz

paalde perioden van de Vlaamse Beweging waarin men zich moest optrekken aan de taal – en aan de taal alleen – en aan het feit dat de slogan „de taal is gans het volk” een krachtige motivering was voor de eerste Flaminganten. Nu is het zó dat onze taal onbetwistbaar Nederlands is en Nederlands moet blijven, en dat het ontstaan van een Vlaamse Gemeenschap met haar eigen nationale identiteit vanzelfsprekend niet mag leiden tot het afsplitsen van onze taal, van de Nederlandse taal en cultuurgemeenschap, bewust, zoals wij zijn, van het feit dat ons Vlaming-zijn slechts mogelijk is gebleven door de geschiedenis heen, dank zij het feit dat wij behoorden tot de Gemeenschap van de Nederlandse taal en dat zeker, naar de toekomst toe, ook onze eigen Vlaamse identiteit in de internationale context het bestaan van een taal hoog nodig zal hebben. Een taal die ruimer is dan het bereik van onze zes miljoen Vlamingen, dit klein groepje in de wijde wereld. Daarom vraag ik dat wij inderdaad met overtuiging onze Vlaamse identiteit zouden aankleven, maar daarbij open oog houden voor de noodzaak deze Vlaamse identiteit in de Nederlandse taal- en cultuurgemeenschap in te bedden. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Ik vrees, mijnheer Schiltz, dat ik uw treurnis nog eens moet bevestigen, maar vlaggen, wimpels, wapens, ertekens, uniformen.. . vraag ons niet om ze eenparig met gejuich en handgeklap goed te keuren ! **(Protest bij verscheidene leden)**

Mijnheer Luyten, laat ons dat beetje anarchie nog dat ons als Groenen echt groen houdt.

Waarde collega's, ik zou willen zeggen dat wij niets hebben tegen volksymbolen. Integendeel, ik denk dat die zeer belangrijk zijn als uiting van groepsgevoel en gevoel van verbondenheid. Ik vraag mij evenwel af of symbolen, die enkel nog zichtbaar zijn in de vorm en in de omstandigheden die wij als wetgever bepalen, nog

wel symbolen van het volk zijn. U mag het mij niet kwalijk nemen. maar dan komt bij mij het wrange beeld naar boven van het nationalisme dat zich doorheen de geschiedenis, gewapend met vlag en wimpel, opdrong aan het volk en onder het mom van het volks- en nationaal belang uiteindelijk het kanonnenvlees leverde voor de meest platte machtsconflicten. **(Applaus bij AGALEV)** Ik vraag mij trouwens af waarom deze Vlaamse Raad steeds opnieuw symbolen wil stemmen. Het is de derde keer dat wij hier, tijdens mijn jong bestaan als lid van de Vlaamse Raad. hierover moeten stemmen.

De heer W. Luyten : Opdat u niet zou vergeten dat u Vlaming zijt.

Mevrouw M. Vogels : Ik vergeet dat niet, mijnheer Luyten.

Eigenlijk vraag ik mij af of het steeds opnieuw goedkeuren van symbolen niet een uiting is van onze eigen onmacht, de onmacht van een Vlaamse politieke elite om haar eigenheid op een andere manier te realiseren, de onmacht om met de gekregen macht handiger en meer democratisch om te springen dan in het „Belgique de Papa”.

Ik had het daarjuist over gezonde groene anarchie. In onze fractie zal ieder naar eigen smaak zijn stem uitbrengen. Sommigen zijn zo wars van alle opgelegde symbolen dat zij zullen tegenstemmen. Anderen maken er geen zaak van en vinden dat niet belangrijk. Zij zullen zich onthouden. Sommigen, misschien de feestvarkens onder ons, vinden alle redenen om te feesten goed en zullen voor stemmen. **(Applaus bij AGALEV)**

De Voorzitter : Wij gaan nu over tot de stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

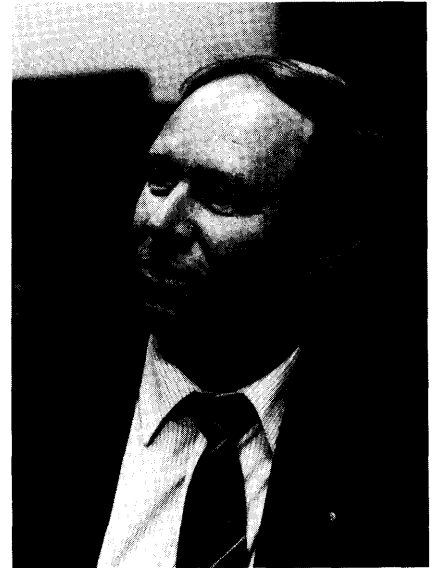
Einde van de stemverrichten.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

113 leden hebben ja geantwoord ;

2 leden hebben neen geantwoord ;

De actuele thematiek van de reisbureaus en het kampeerwezen werd, tijdens de question-time, aangesneden door de heer E. Desutter (CVP)

6 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemmingen aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Anciaux V.
Annemans G.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Blanpain R.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Cortois W.
Coveliers H.
Daems R.
De Batselier N.

Voorzitter

De Beul A.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
De Wulf R.
Didden M.
Duroi-Vanhelmont A.
Flamant E.
Galle M.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Pillaert J.
Sarens F.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.

Van den Broeck Octaaf
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewyck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Waltniel L.
Weckx H.
Weys J.

NEEN hebben geantwoord :

Gryp E.
Vogels M. (mevr.)

Zich ONTHOUDEN hebben :

Cuyvers J.
De Vlieghe W.
Moens G.
Peuskens V.
Temmerman G.
Tobback L.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 5 maart 1985 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden – 103 (BZ 1988) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de

hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 maart 1985 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichten.

Ziehier het resultaat :

124 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
124 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Aerts F.
Anciaux V.
Annemans G.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Blanpain R.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Content W.
Cortois W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Loor H.
De Meester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghe W.

Voorzitter

Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
De Wulf R.
Didden M.
Duroi-Vanhelmont A.
Flamant E.
Galle M.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J.
Sarens F.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van den Broeck Octaaf
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.

Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewyck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Peel M.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vogels M. (mevr.)
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

Diengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer H. Schiltz : De charme van mevrouw Vogels heeft sommige leden van onze fractie tot anarchisme aangezet. Eigenlijk wilden ze ja-stemmen.

De heer L. Tobback : Als iedereen ja stemt, dan moet ik mij niet onthouden.

MOTIE tot het besluit van de interpellatie van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over zijn houding ten opzichte van het door de koninklijke informateur uitgewerkt akkoord waarbij afbreuk wordt gedaan aan het recent Vlaams Regeerakkoord

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de eenvoudige motie van mevrouw Neyts-Uyttebroeck tot besluit van de interpellatie van de heer Denys tot de

heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, over zijn houding ten opzichte van het door de koninklijke informateur uitgewerkt akkoord waarbij afbreuk wordt gedaan aan het recent Vlaams Regeerakkoord

De heer Denys heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, op het einde van mijn interpellatie van twee weken geleden hebben wij aangekondigd deze interpellatie te besluiten met een eenvoudige motie. De goedkeuring van deze eenvoudige motie heeft voor ons de betekenis dat men het Regeerakkoord integraal wil uitvoeren zowel naar de inhoud, naar de samenstelling als naar de bevoegdheidsverdeling, en dit voor de duur van de volledige legislatuur.

In zijn antwoord heeft de Voorzitter van de Vlaamse Regering gezegd dat het ook voor hem zo is dat het Regeerakkoord onverkort zal worden uitgevoerd en dat alleen externe factoren – en ik citeer hem – zoals verkiezingen hieraan eventueel een wijziging kunnen brengen.

Het zou natuurlijk het toppunt van politieke hypocrisie zijn indien de Voorzitter en zijn fractie zelf zouden optreden als externe factoren en bij voorbeeld via het wijzigen, in het nationale Parlement, van de Bijzondere Wet inbreuk zouden plegen op het Regeerakkoord.

Deze morgen heb ik ook akte genomen van de uiteenzetting van collega Van Rompuy, waarin hij verklaart loyaal te blijven met de PVV wat het Vlaams Regeerakkoord betreft. U zal wel begrijpen dat wij minder op uw woorden en meer op uw daden zullen letten.

Mijnheer de Voorzitter, ter zake wil ik de indruk weergeven die bij ons op dit punt naar boven komt, met name dat wij menen dat bepaalde leden van deze Vlaamse Regering op een minder dynamische wijze het Regeerakkoord uitvoeren, zoals wij het wel hadden verwacht. (*Onderbrekin-*

Denys

gen en geroep op alle banken) Ik verzoek u mij te laten uitspreken.

Ik heb gisteren deze discussie aangegaan met de Gemeenschapsminister Kelchtermans in de Commissie voor de Tewerkstelling. **(Gelach)** Tot mijn grote verrassing gaf hij toe dat deze Vlaamse Regering op dit ogenblik minder dynamisch was. De reden hiervoor was de niet-uitvoering van het Sint-Catharina-akkoord.

Welnu, collega's, dit heeft ons bijzonder verrast. Wij krijgen de indruk dat men dit aanwendt om het akkoord op bepaalde vlakken af te remmen.

De heer V. Anciaux : Ik zou dit akkoord laten vallen !

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, wij willen dit Regeerakkoord op een dynamische wijze verder uitvoeren. De enige manier om het imago van de Vlaamse Regering dat door het monsterakkoord van formateur Dehaene is geschonden opnieuw te herstellen, is het nieuwe Regeerakkoord met al zijn beleidsaccenten zo spoedig mogelijk uit te voeren. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, mag ik u vragen of er een amendement is ingediend op de eenvoudige dagorde ? Het zou kunnen dat mevrouw Neyts na de verklaring van collega Denys voorbehoud zou maken voor bepaalde Gemeenschapsministers, waarvan collega Denys daarnet heeft gezegd dat zij het vertrouwen niet meer waard zijn.

De Voorzitter : Begin van de stemming .

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

71 leden hebben ja geantwoord ;

48 leden hebben neen geantwoord ;

4 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans Félicien
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Breyne P.
Bril L.
Cardoen G.
Chabert J.
Cortois W.
Daems R.
De Croo H.
De Meester-De Meyser W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez Paul
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Didden M.
Flamant E.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Taelman W.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Broeck Octaaf
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.

Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Waltmiel L.
Weckx H.
Weyts J.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Baldewijns E.
Beckers A.
Blanpain R.
Brepoels F. (mevr.)
Candries H.
Capoen M.
Chevalier P.
Content W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
De Batselier N.
De Beul A.
De Loor H.
Derycke E.
Desseyn J.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
De Wulf R.
Duroi-Vanhelmont A.
Galle M.
Garcia R.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Lauwers H.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Moens G.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.

Voorzitter

Vanhorenbeek L.
Vanvelthoven L.
Vogels M. (mevr.)

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anciaux V.
Hermans P.
Tobback L.
Vangansbeke P.

Dientengevolge neemt de Raad de

motie aan.

**REGELING VAN DE WERK-
ZAAMHEDEN**

De Voorzitter : Hiermede zijn wij
aan het einde gekomen van onze
werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum,
uur en agenda voor de volgende

openbare vergadering aan het Bu-
reau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– **De vergadering wordt gesloten om
16.20 uur.**

Trefwoordenregister

Aanleg Grote Ring rond Antwerpen

Uitspraken Minister, blz. 193

Actuele vragen

Zie Aanleg Grote Ring rond Antwerpen
BPA-Nieuwdonk
Decreet milieuv vergunning
Financiering van tewerkstellingsprogramma's
Liefkenshoek
Oost-Westbaan vliegveld van Beek
Openbaarheid van bestuur
Premies kampeerwezen '87
TGV-dossier
Uitvoering wetten staatshervorming

AIDS

Voorkomingsmaatregelen, blz. 254

Basiseducatie

Stopzetting experiment en ontwikkelingen, blz. 173

Begroting

Financiedecreet 1988, blz. 232, 235, 261

BPA-Nieuwdonk

Uitreiken strijdige bouwvergunningen, blz. 249

BRT

Benoeming Gemeenschapscommissaris Financiën, blz. 169
Benoeming leden RvB, blz. 208

Commissie van Onderzoek

Zie Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

Cultureel Trefcentrum Kraainem

Stiefmoederlijke behandeling, blz. 228

„Dag zonder tabak” WHO

Voeren van anti-rookcampagne, blz. 195, 209

Decreet milieuv vergunning

Uivoeringsbesluiten, blz. 191

De Singel Antwerpen

Opmerkingen Rekenhof, blz. 171

Financiering van tewerkstellingsprogramma's

Afwijking van het ristornoprincipe, blz. 251

Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

Oprichting Commissie van Onderzoek, blz. 260

Gewezen mijnwerkers

Huisvestingsproblematiek, blz. 217

Golfterreinen

Aanleg zonder vergunning, blz. 231

Ingekomen stukken

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad, blz. 168, 226
Arresten van het Arbitragehof, blz. 168, 226
Begrotingen, blz. 165
Begrotingsstuk, blz. 165
Beraadslaging Vlaamse Executieve, blz. 226
Jaarverslag, blz. 167

Mededeling van het Rekenhof, blz. 167

Ontwerpen van decreet, blz. 165

Schriftelijke vragen, blz. 168, 226

Verslagen, blz. 225

Voorstellen tot wijziging van het Reglement, blz. 167

Voorstellen van decreet, blz. 165, 225

Voorstellen van resolutie, blz. 167

Interpellaties

Zie AIDS

Basiseducatie

Gewezen mijnwerkers

Kunstonderwijs

TV-hoofdredacteur Sportnieuws

Vlaams Regeerakkoord

Zomeruur

Kunstonderwijs

Invoering hervormingsplannen, blz. 210

Kustduinen

Bescherming, blz. 230

Leden

Berichten van verhindering, blz. 165, 191, 225, 249

Liefkensboek

Realisatie verbinding met E17, blz. 193

Mijngebieden

Herbestemming, blz. 254

Motie besluit interpellatie

Houding Voorzitter Executieve t.a.v. akkoord koninklijk informateur, blz. 267
Indiening, blz. 208

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 169

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 191

Museum Hedendaagse Kunst Antwerpen

Opmerkingen Rekenhof, blz. 171

Onteigeningen ten algemene nutte

Culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden, blz. 240, 243, 263
Gewestelijke aangelegenheden, blz. 240, 243, 262

Ontwerp van decreet

Zie Begroting

Onteigeningen ten algemene nutte

Symbolen Gemeenschap

Voorzieningen voor bejaarden

Oost-Westbaan vliegveld van Beek

MER, blz. 192

Openbaarheid van bestuur

Invoering van een TELINFO 1999, blz. 251

Opnieuw aanhangig gemaakte stukken

Voorstellen van decreet, blz. 168

Premies kapeezezen '87

Uitblijven uitbetaling, blz. 250

Raad Nederlandse Taal en Letteren

Houding Minister, blz. 227

Sector maatschappelijk welzijn

Subsidiërsreglementering, blz. 165

Senaat

Boodschap constitutie, blz. 165

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen

„Dag zonder tabak” WHO, blz. 209

Financiedecreet 1988, blz. 261

Houding Voorzitter Executieve t.a.v. akkoord koninklijk informateur, blz. 267

Onteigeningen- culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden, blz. 263

Onteigeningen gewestelijke aangelegenheden, blz. 262

Symbolen Gemeenschap, blz. 264

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

Voorzieningen voor bejaarden, blz. 266

